

**Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja**

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

BIOLOGIJA
I. DIO ISPITA

NACIONALNI ISPIT
lipanj 2008.

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute. Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu u označeni okvir na naslovnoj stranici te na list za odgovore.

Ispit traje 120 minuta bez prekida. Sastoji se od dvaju dijelova. Potrudite se dobro rasporediti vrijeme kako biste mogli rješiti oba dijela ispita.

U ovome dijelu ispita od Vas se očekuje:

- da u zadatcima višestrukoga izbora između četiriju ponuđenih odaberete jedan točan odgovor
- da u zadatcima povezivanja svakomu pojmu u gornjem stupcu pridružite odgovarajući pojam iz donjega stupca
- da u zadatcima redanja određene podatke, pojmove ili događaje poredate prema navedenome kriteriju
- da u zadatcima alternativnoga tipa za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).

Možete pisati po stranicama ispitne knjižice, ali ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore kvadratič točnoga odgovora obilježavate upisivanjem znaka X.
Na listu za odgovore pišite isključivo kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Želimo Vam puno uspjeha!

Način ispunjavanja testa

A. ☒
B. ☐
C. ☐
D. ☐
E. ☐

Dobro

A. ☒
B. ☐
C. ☒
D. ☐
E. ☐

Loše

A. ☒
B. ☐
C. ☒
D. ☐
E. ☐

Ispravljanje pogrešnoga unosa

I. Zadatci višestrukoga izbora

U zadatcima od 1. do 20. samo je jedan odgovor točan. Na listu za odgovore trebate obilježiti znakom X samo jedan od četiriju ponuđenih odgovora. Točan odgovor donosi 1 bod, a netočan 0 bodova.

1. U kojoj su fazi životnoga ciklusa stanice najintenzivniji ovi procesi: sinteza proteina, umnažanje organela i rast stanice?

- A. u mitozi
- B. u G1 fazi
- C. u G2 fazi
- D. u S fazi

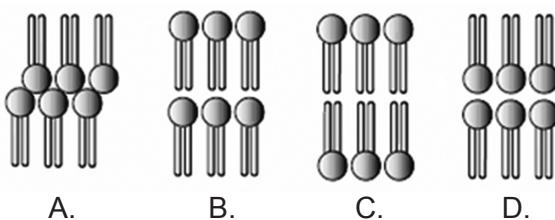
A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

2. Koje dvije stanice sadrže različite genetičke upute?

- A. mišićna i živčana stanica dvaju jednojajčanih blizanaca
- B. jetrena i kožna stanica iste osobe
- C. dvije jajne stanice iste osobe
- D. dva spermatogonija iste osobe

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

3. Koji crtež prikazuje položaj molekula fosfolipida u membrani?

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

4. Koju bolest uzrokuju praživotinje?

- A. zaušnjake
- B. malariju
- C. bjesnoću
- D. koleru

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Biologija

123456-99-99

5. Koji od navedenih pojmove označava stablo hrasta?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
6. Koja je molekula potrebna za primarne reakcije fotosinteze?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
7. U kojem se dijelu stanice odvija glikoliza?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
8. Koji su najvjerojatniji predci današnjih kopnenih biljaka?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
9. Marija je forsirano i duboko disala sve dok joj se nije pojavila vrtoglavica. Što se događa u njezinoj krvi?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

01

Biologija

123456-99-99

10.	Marko je, iako nije bio žedan, popio 1 litru vode u 5 minuta. Što se događa u njegovome tijelu nakon što je popio vodu?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
11.	Što cjepivom protiv gripe unosimo u organizam?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
12.	Mlada žena, čiji je menstrualni ciklus ustaljen i traje 32 dana, dobila je redovitu menstruaciju 2. ožujka. Kad je najvjerojatniji termin ovulacije kod ove žene?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
13.	Koji sastojak daje kostima gipkost i elastičnost?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
14.	Koja skupina životinja ima prohodno probavilo?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

01

Biologija

123456-99-99

15. Koji je organ neparan u tijelu čovjeka?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
16. Koji će se poremećaj javiti ako nedostaje neki od činitelja zgrušavanja krvi?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
17. Dušik koji izlučujemo mokraćom u obliku ureje nastaje razgradnjom:	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
18. U kakvome okolišu žive slatkvodni protisti?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
19. Što čine svi lopoči u jednoj bari?	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

01

Biologija

123456-99-99

20. Koji je od navedenih organizama homeoterman?

- A. kit
- B. morski pas
- C. žaba
- D. krokodil

- A.
- B.
- C.
- D.

01

II. Zadatci povezivanja i sređivanja

U zadatcima od 21. do 29. svakomu pojmu u gornjem stupcu možete pridružiti samo jedan pojam iz donjega stupca. Na listu za odgovore trebate uz broj koji označava pojam u gornjem stupcu obilježiti znakom X slovo točnoga odgovora iz donjega stupca. Svako točno povezivanje donosi 1 bod, a svaki potpuno točno riješen zadatak 4 boda.

21. Organским spojevima pridružite odgovarajuće građevne jedinice.

1. mast
2. protein
3. RNA
4. škrob

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. dušična baza
- B. fruktoza
- C. glukoza
- D. aminokiselina
- E. deoksiribozna kiselina
- F. glicerol

22. Protistima pridružite odgovarajuće opise.

1. volvoks
2. euglena
3. spirogira
4. klamidomonas

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. ima vrpčasti (spiralni) kloroplast
- B. ima pelikulu
- C. zadružni je oblik
- D. živi u moru
- E. ima vrčasti (udubljeni) kloroplast
- F. ima kremenu stijenk

Biologija

123456-99-99

23. Vrstama gljiva pridružite pripadajuće osobine.

1. pekarski kvasac
2. muhara
3. ražova gljivica
4. kistac

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. sadrži otrove koji djeluju na živčani sustav
B. sadrži stanične otrove
C. nametnik je na gljivama
D. uzrokuje alkoholno vrenje
E. proizvodi alkaloid ergotin
F. proizvodi antibiotike

24. Biljnim skupinama pridružite pripadajuće biljke.

1. kritosjemenjače
2. mahovine
3. papratnjače
4. golosjemenjače

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. jelenak
B. čempres
C. jadranski klobučić
D. obični vlasak
E. pšenica
F. bukovača

05

Biologija

123456-99-99

25. Biljnim tkivima pridružite odgovarajuće opise.

1. kambij
2. ksilem
3. epiderma
4. parenhim

- A. jednoslojno kožno tkivo
- B. osnovno tkivo
- C. tkivo za provodnju asimilata
- D. tvorno tkivo stabljike dvosupnica
- E. žlezdano tkivo
- F. tkivo za provodnju vode

A. B. C. D. E. F.

1.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☒	☐	☐	☐

26. Skupinama životinja pridružite pripadajuće životinje.

1. žarnjaci
2. plošnjaci
3. oblići
4. glavonošci

- A. sipa
- B. dagnja
- C. trihina
- D. crveni korali
- E. obična spužva
- F. ovčji metilj

A. B. C. D. E. F.

1.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☒	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☒	☐	☐	☐

05

Biologija

123456-99-99

27. Endokrinim žljezdama pridružite odgovarajuće hormone.

1. neurohipofiza
2. kora nadbubrežne žljezde
3. doštitna žljezda
4. gušterača

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. somatotropni hormon
B. glukagon
C. parathormon
D. tiroksin
E. aldosteron
F. oksitocin

28. Ženskim spolnim organima pridružite pripadajuće uloge.

1. maternica
2. jajovod
3. jajnik
4. rodnica

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. događa se oplodnja
B. izlučuje se gonadotropni hormon
C. skraćuje se i širi pri porođaju
D. događa se oogeneza
E. razvija se zametak
F. izlučuje se prolaktin

05

Biologija

123456-99-99

29. Staničnim strukturama pridružite odgovarajuće uloge.

1. ribosom
2. lizosom
3. mitohondrij
4. centriol

A. B. C. D. E. F.

1.	☐					
2.	☐					
3.	☐					
4.	☐					

- A. spaja kromatide jednoga kromosoma
- B. obavlja stanično disanje
- C. stvara diobeno vreteno
- D. podupire stanicu
- E. sintetizira bjelančevine
- F. probavlja hranjive tvari

05

III. Zadatci redanja

U zadatcima od 30. do 35. ponuđeni su podaci, pojmovi ili događaji koje treba poredati prema određenome kriteriju. Na listu za odgovore uz slovo koje označava pojam obilježite znakom X odgovarajući redni broj. Točan odgovor donosi 2 boda, točan redoslijed triju pojmoveva u nizu donosi 1 bod, a netočan odgovor 0 bodova.

<p>30. Odredite točan vremenski redoslijed etapa životnoga ciklusa životinja počevši od stvaranja spolnih stanica.</p> <p>A. brazdanje B. gastrulacija C. oplodnja D. histogeneza E. gametogeneza</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☒ ☐ ☐</p>
<p>31. Poredajte skupine biljaka prema razvijenosti sporofita, od onih s najslabije do onih s najjače razvijenim sporofitom.</p> <p>A. golosjemenjače B. papratnjače C. mahovine D. kritosjemenjače E. psilosfiti</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>32. Poredajte organizme po razvijenosti krvožilnoga sustava počevši od organizma s najslabije razvijenim sustavom.</p> <p>A. zelena gušterica B. som C. krokodil D. čovječja ribica E. hrčak</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>33. Poredajte krvne žile iz velikoga krvotoka prema vrijednostima krvnoga tlaka, od onih s najnižim do onih s najvišim krvnim tlakom.</p> <p>A. aorta B. arterije C. donja i gornja šupljia vena D. kapilare E. vene</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>

Biologija

123456-99-99

<p>34. Odredite točan redoslijed struktura pri ostvarenju refleksne reakcije.</p> <p>A. mišić B. motorički neuron C. osjetilni neuron D. receptor E. sinapsa</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>35. Poredajte dijelove dišnoga sustava čovjeka tako da dobijete točan slijed prolaza zraka prilikom udisaja.</p> <p>A. alveole B. bronhioli C. dušnice D. dušnik E. nosna šupljina</p>	<p>1. 2. 3. 4. 5.</p> <p>A. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ B. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ D. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ E. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐</p>

05

IV. Zadatci alternativnoga tipa

U zadatcima od 36. do 38. ponuđene su po četiri tvrdnje. Za svaku tvrdnju trebate odlučiti je li točna (T) ili netočna (N). Na listu za odgovore trebate uz slovo svake tvrdnje obilježiti znakom X odgovarajući odgovor. Svaki točan odgovor donosi 1 bod, a potpuno točno riješen zadatak 4 boda.

36. Za svaku tvrdnju o virusima odlučite je li točna ili netočna.

- A. Za umnožavanje virusa u stanici domaćina neophodan je njegov proteinski omotač.
- B. Fagi aktivno ubacuju svoju nukleinsku kiselinu u stanicu domaćina.
- C. Prioni su „gole” molekule RNA koje uzrokuju bolest „kravljie ludilo”.
- D. Antibioticima se djelotvorno liječi gripa.

	T	N
A.	☐	☐
B.	☐	☐
C.	☐	☐
D.	☐	☐

37. Za svaku tvrdnju o kralježnjacima odlučite je li točna ili netočna.

- A. Sljepić i blavor su zmije koje potječu od predaka koji su imali 2 para nogu.
- B. Krvotok riba je funkcionalno razdvojen u mali i veliki krvotok.
- C. Za vodozemce je karakteristična unutarnja oplodnja.
- D. Što je ptica bolji letač, ima jače razvijen prsni greben.

	T	N
A.	☐	☐
B.	☐	☐
C.	☐	☐
D.	☐	☐

38. Za svaku tvrdnju o bakterijama odlučite je li točna ili netočna.

- A. Bakterije sadrže samo molekulu DNA.
- B. Bakterije ubrajamo u carstvo protista.
- C. Robert Koch otkrio je uzročnika tuberkuloze.
- D. Nitrifikacijske bakterije vežu atmosferski dušik.

	T	N
A.	☐	☐
B.	☐	☐
C.	☐	☐
D.	☐	☐

